

Oppdragsgiver: Stord kommune

Oppdragsnr.: 52408305 Dokumentnr.: KYV002

Til: Stord VA
Fra: Norconsult Norge AS
Sted, dato: Bergen/ 2026-06-19

Naturverdier og fremmedarter Fuglevika - Kyvik

I forbindelse med etablering av VA-anlegg langs fv. 5050 på strekningen Fuglevika-Kyvika Stord kommune, er det gjennomført en kartlegging av mulige naturverdier og fremmedarter. Kyvik ble først befart 10. mai 2025 og strekningen Kyvik -Fuglevika 18. september 2025.

Viktige naturverdier

Strekningen er dominert av dyrket mark og spredte boliger med hager tett på veg. Området inngår i et større område som i 2020 ble kartlagt etter metodikken naturtyper i Norge (NiN), men uten at det ble identifisert viktige naturtyper i dette prosjektområdet. Det ble på befaring registrert to større asketrær som tiltaket kan komme i konflikt med. Ask er rødlistet som sterkt truet (EN). Rødlistestatus skyldes askeskuddsyken som fører til at trærne kan dø. De aktuelle trærne er tilsynelatende friske. Forekomster er vist i kart (fig. 7). Det er registrert en rekke rødlistede fuglearter i nærheten til tiltaksområdet, men det er ikke funnet relevant for dette prosjektet.

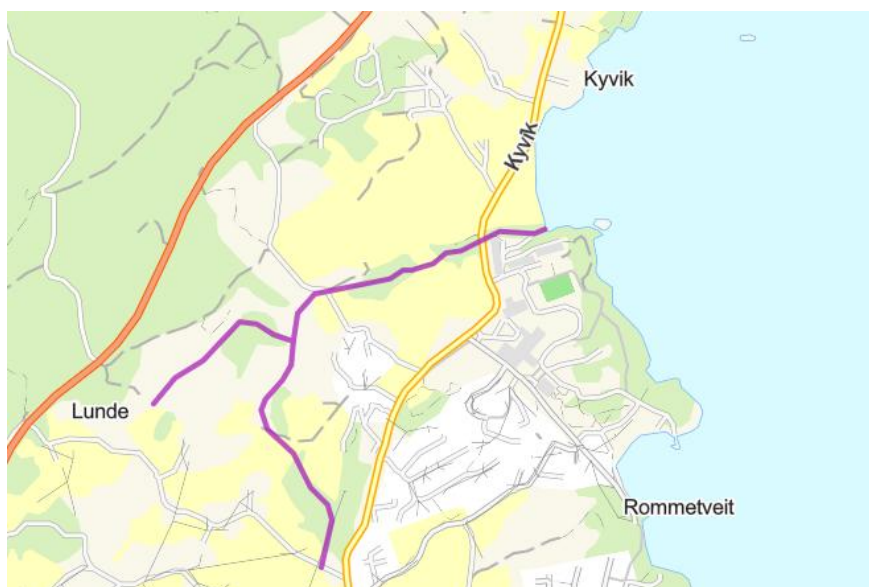
Figur 1 Ask nær Fuglevika til venstre og ask nær bekk ved Osahaugen 8 til høyre.

Oppdragsgiver: Stord kommune

Oppdragsnr.: 52408305 Dokumentnr.: KYV002

Vassdrag

Bekken som renner ut i Kyvika er registrert som vannforekomst med id 044-72-R i vann-nett.no. Økologisk tilstand er vurdert som god. De nederste ca 60 m har samme høyde som flomvannstand og er brakkvann. siden floen går langt inn. Like nedenfor hovedveg er bekkeløp dels hindret av tidligere utfyllinger/ betongrør og det er ikke påvist kvaliteter for oppgang av anadrom fisk. Det er søppel i bekk og bekkekant. Tydelig avgrenset kantsone med tett løvskog.

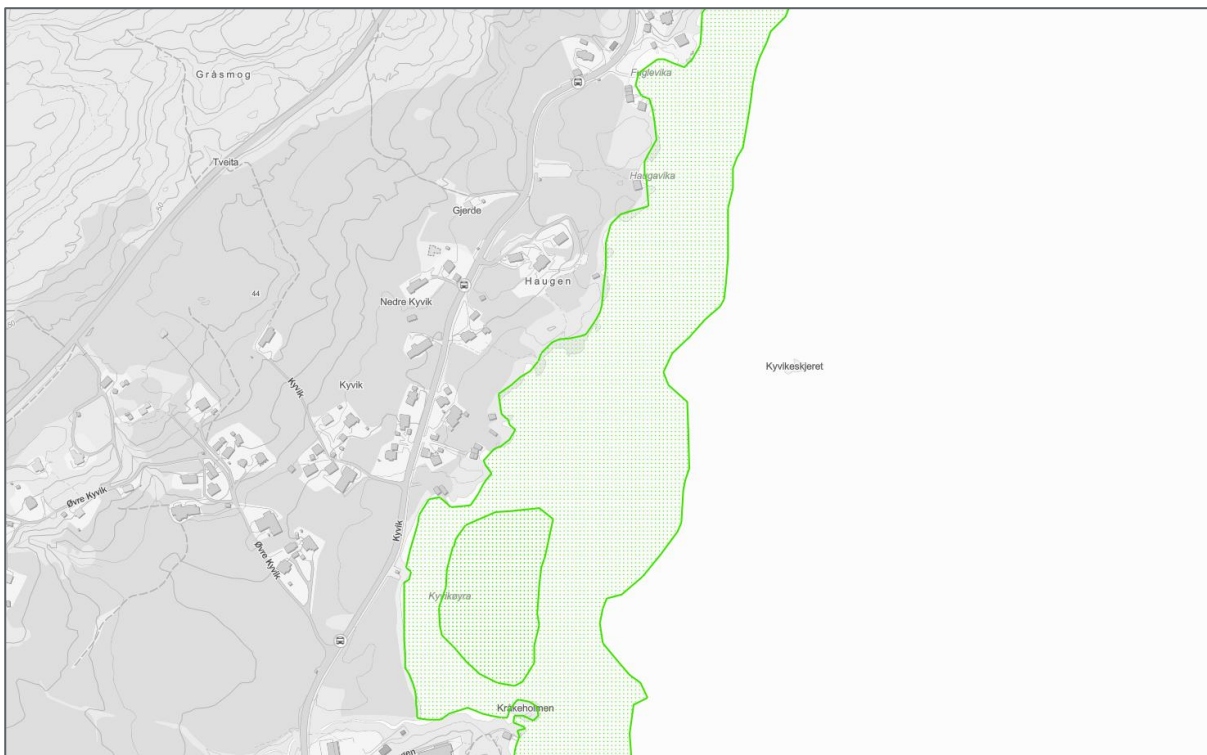
Figur 2 Vannforekomsten, bekk i Kyvik.

Figur 3 Overgangen bekk/brakkvann i bekk ved Kyvik.

Figur 4 Flyfoto som viser kantvegetasjon langs bekk og strandområdet nedstrøm ved fjære sjø (norgebilder.no 2021).

Figur 5 Utsnitt av områder registrert som viktige marine naturtyper (naturbase.no)

Oppdragsgiver: Stord kommune

Oppdragsnr.: 52408305 Dokumentnr.: KYV002

Fremmedarter

Parkslirekne (svært høy risiko – SE) vokser i store mengder ved parkeringsplassen langs fv. 5050 ovenfor Haukavika. Mest frodig et stykke fra fylkesveien, men forekommer helt til vegkant. Dette er en art som spres med rotskudd og masseflytting og har et svært omfattende rotsystem. Det må gjøres særlige tiltak dersom planlagt anleggsarbeid medfører inngrep i forekomst og det blir nødvendig med uttransport av masser som inneholder plantedeler/røtter jf aktsomhetsplikten i Forskrift om fremmede organismer. Se vedlagt faktaark om parkslirekne hentet fra rapporten Håndtering av løsmasser med fremmede skadelige arter; M-982/2018 utgitt av Miljødirektoratet.

Rett nord for hagen til Kyvik 108 er det en større forekomst av rynkerose rett ved bussholdeplass og en tujahekk. Rynkerose er også en art med svært høy risiko (SE) og hvor det må settes i verk nødvendige tiltak i samsvar med råd i M-982. Se vedlagt faktaark om rynkerose. Tuja har høy risiko, men begrenset spredningsevne ved massehåndtering og tiltak vurderes ikke. Det ble også registrert en liten forekomst av praktmarikåpe (SE) ved krysset til Indre Kyvik.

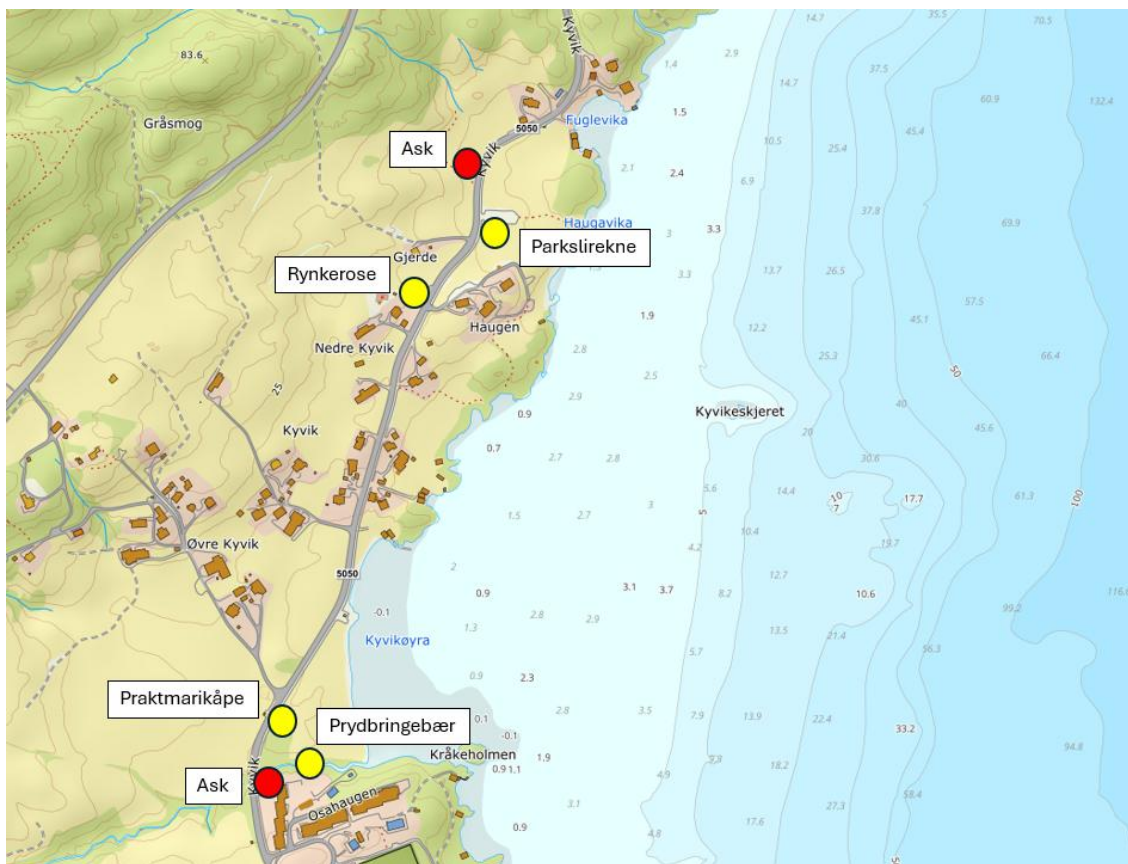
Ved befaring 10.mai ble prydbriungebær og platanlønn (begge SE) registrert i skog langs bekken som renner ut sør i Kyvik. Det er flere registreringer av prydbriungebær sørøst på Stord og mange forekomster ved Rommetveit. Frø spres effektivt med bær som spises av fugl og det foreslås derfor ikke særlige tiltak for massehåndtering der denne arten er påvist. Platanlønn spres også effektivt med frø og det er derfor heller ikke formålstjenlig med særlige tiltak knytt til massehåndtering der denne arten opptrer.

Figur 6 Stor forekomst av parkslirekne ved parkeringsplass sør for Fuglevika.

Oppdragsgiver: Stord kommune

Oppdragsnr.: 52408305 Dokumentnr.: KYV002

Figur 7 Skisse som viser plassering av rødlistarten ask og fremmedarter i tiltaksområdet.

Virkning og avbøtende tiltak

Det er sannsynlig at ask nær Fuglevika går tapt som følge av tiltaket siden ledningsnett legges på innsiden av vegen. Det er sannsynlig at rotsone og /eller selve treet blir ødelagt av grøft, siden treet bare er ca 5 m fra vegen. Det vil være mulig å unngå den store asken helt sør i tiltaksområdet ved Osahaugen 8 dersom ledning legges i en bue utenom og tett på eksisterende ledningsnett i grunnen. De aktuelle trær må merkes for å sikre nødvendig hensyn, om mulig.

Det legges til grunn at ledning skal legges i eksisterende fortau over bekk og at det ikke blir behov for å forlenge strekning der bekken går i rør. Slutføring av tiltaket fram mot sluttpunkt kan bety noe inngrep i løvskog. Det ville vært et forbedrende tiltak om det blir ryddet opp i bekkeløpet nedenfor vegen, der bekken dels går i dagen og dels i ødelagt rør der bekken tidligere lå i rør.

Tiltaket slik det er planlagt vil ligge på motsatt side for hvor det ble påvist parkslirekne og forekomsten kan derfor unngås. Deler av forekomst med rynkerose blir berørt og dersom masser ønskes flyttet vekk fra stedet må de håndteres i samsvar med vedlagt faktaark. Det er ikke vurdert som aktuelt å gjøre særlige tiltak knyttet til andre fremmedarter i tiltaksområdet.

Oppdragsgiver: Stord kommune

Oppdragsnr.: 52408305 Dokumentnr.: KYV002

Figur 8 Forekomst av rynkerose ved Kyvik 108.

Figur 9 Prydbringeblomst (t.v.) og praktmarikåpe (t.h.).

Oppdragsgiver: Stord kommune

Oppdragsnr.: 52408305 Dokumentnr.: KYV002

Slireknearter (*Reynoutria* spp.)

Arter: Parkslirekne (SE), hybridslirekne (SE) og kjempeslirekne (SE). Artene har noe ulik morfologi, men med tanke på håndtering av løsmasser hvor artene vokser, behandles de likt. Tidligere kalt *Fallopia*. Arten har størst fare for spredning av plantedeler og røtter, og spres fort og kraftig!

Levetid: Flerårig.

Formeringsmetode: Vegetativ (ikke seksuell formering i Norge).

Spredningsmetode: Spres med plantedeler og røtter/jordstengler. Jordstengler kan ligge i dvale i flere år.

Spredningsdistanse: Horizontal spredning 0,5 m per sesong. Løsrevne biter kan fraktes lengre. Det meste av jordstenglene er i de øverste 25 cm av topplaget.

Levetid frøbank: Ikke aktuelt

Rotsystem: Røtter med jordstengler som breier seg ut. Jordstengler kan gå 3 m dypt og 6-7 m ut til sidene fra morplanten.

Jordendringsegenskaper: Har noe allopatiske egenskaper. Store mengder med strøavfall endrer jordsmonnstruktur som sammensetning.

Påvirkning av vegetasjon: Strøavfallet kveler det meste av vegetasjon.

Spredningshabitat: Åpent til halvskygge i næringsrik jord. Skrotemark (særlig veg og jernbane), skogkanter, kulturmark i gjengroing, flommark men også skog (blandingsløvskog, gråor-heggeskog). Det er kjent fra andre land at arten vokser langs bekke-/elvekanter.

Bekjemping før gravearbeider: Klipping kun i kombinasjon med sprøyting. Forekomst kan sprøytes i flere omganger før anleggsarbeider starter. Den bør også sprøytes rett før anleggsarbeid starter for å svekke planten og røtter/jordstengler.

Hva gjøres med organisk avfall: Kan behandles først med varmtvann eller tørking. Sendes til forbrenning eller kompostering (med 60°C i minst tre uker).

Kan massene gjenbrukes: Bør ikke brukes som toppmasser. Kan brukes som toppmasser i intensivt drevet jordbruk, dersom det gjøres oppfølging.

Oppgraving: Graves 2-4 m ned under der forekomsten står og 7 m ut til siden for morplanten. Hvor dypt rotsystemet går avhenger av hvor lenge forekomsten har vokst der og type løsmasser. Det må graves slik at alt av røtter blir med.

Tildekking: Dekkes med 5 m fyllmasser, eller innkapsles med ugjennomtrengelig duk med minst 3 m fyllmasser. Arealer må være tildekket i minst 5 år.

Oppfølging: Bør overvåkes i 3-5 år. Ev. nye forekomster bekjempes.

Mellomlagring: Massene lagres oppå duk/tett dekke, og dekkes med ugjennomtrengelig duk.

Rengjøringskrav: Jordrester fjernes med avbørsting/spyling.

Krav ved transport: Transporteres med tett bunn og overdekking.

Informasjon og beskrivelse baseres på: Grootjans og Bjørgaas 2015, Forsvarsbygg 2014, Environment Agency 2013, Fremstad 2012e, Alberternst og Böhmer 2011, Fløistad 2010a, Pyšek 2006, Fremstad og Eiven 1997, samt handlingsplaner og erfaringer med gjennomføring.

Oppdragsgiver: Stord kommune

Oppdragsnr.: 52408305 Dokumentnr.: KYV002

Rynkerose (*Rosa rugosa*)

Arter: rynkerose (SE). Spres lett i kysthabitat. Egen nasjonal handlingsplan for arten.

Levetid: Flerårig

Formeringsmetode: Seksuell (insektpollinering og selvbe-fruktning) og vegetativt

Spredningsmetode: Nyper/frø som følger vann, eller spises av fugl. I tillegg kan det utvikles rotskudd. Spres også ved avkuttet jordstengel.

Spredningsdistanse: Nyper kan flyte i vann i 40 uker. Jordstengel kan vokse 5-7 m på et år.

Levetid frøbank: Flere år

Rotsystem: Kraftig rot med mindre jordstengler. Kan vokse ned til 0,5-2 m dypt.

Jordendringsegenskaper: Ikke kjent.

Påvirkning av vegetasjon: Rasktvoksende og kan danne store bestander som fortrenger andre arter. Fortrenger andre arter og endrer struktur i jorda.

Spredningshabitat: Salttolerant art, ofte knyttet til vannkanten. Langs strender, sanddyner, strandberg, gammel eng og gressmark, skrotemark.

Bekjemping før gravearbeider: Arten regenereres kraftig når stamme kuttet, og bør ikke bekjempes før gravearbeider starter. Blomster/nyper kan plukkes.

Hva gjøres med organisk avfall: Sendes til forbrenning eller kompostering (med 60°C i minst tre uker).

Kan massene gjenbrukes: Ja, kan brukes i arealer som skal skjøttes jevning (ukentlig), som f.eks. plenarealer.

Oppgraving: Graves 3 m ned under der forekomsten står. Øverste del (20 cm) av topplaget tas av i en radius på minst 1 m fra morplanten.

Tildekking: Dekkes med 1 m fyllmasser, ev. ugjennomtrengelig duk og 0,5 m fyllmasser.

Oppfølging: Bør overvåkes i 2-3 år. Ev. nye forekomster bekjempes.

Mellomlagring: Massene lagres oppå duk/tett dekke, og dekkes med ugjennomtrengelig duk.

Rengjøringskrav: Jordrester fjernes med avbørsting/spyling.

Krav ved transport: Transporteres med tett bunn og overdekking.

Informasjon og beskrivelse baseres på: Grootjans og Bjørngaas 2015, Forsvarsbygg Futura 2014, Fremstad og Grundt 2012, Essl 2006, Weidema 2006, Direktoratet for naturforvaltning 2013, samt handlingsplaner og erfaringer med gjennomføring.

Oppdragsgiver: Stord kommune

Oppdragsnr.: 52408305 Dokumentnr.: KYV002

Revisjon	Dato	Beskrivelse	Utarbeidet	Fagkontrollert	Godkjent
F02	2026-06-19	For anskaffelse	ATFOT	INGVOL	INJOHN

Dette dokumentet er utarbeidet av Norconsult som del av det oppdraget som dokumentet omhandler. Opphavsretten tilhører Norconsult. Dokumentet må bare benyttes til det formål som oppdragsavtalen beskriver, og må ikke kopieres eller gjøres tilgjengelig på annen måte eller i større utstrekning enn formålet tilsier.